Simile iudicium de Luna ferentes. Nam illi quoq; suum horoscopum vel ascendentem tanquàm cum Sole non paruam communionem habenti, pauloq; inferiora Sole oriendo prestanti, assignarunt. Ascendens vero Lunæ eatenus à Solis horoscopo in ecliptica dire merunt, quatenus Luna à Sole differt, ita vt ascendens vtriq; pari interuallo, quo Sol & Luna separantur, differrent. Ascendentem autem Lunæ fortunæ partem vocarunt, ideo quia Lunæ sit, corpus, opes, formam, huiusmodiq; accidentia significare. Partis fortunatę seu fortunæ locus secundiori aspectu vtens vna cum luminarium fęlicitate præsagium optimum est, quod idem in cæteris partibus discernendis consilium erit. Pars autem fortunæ omnes alias excellit quemadmodum & luminaria ipsa quæ huic præsunt, reliquos planetas superant. Partis character est ⊕ At triplex est partium inquisitio. Prima planetarum, Secunda domorum, Tertia rerum aliarum. Vltima in reuolutionibus annorum mundi vtimur, vnde caritatem annonæ, vel vilitatem, abundantiam, defectum & huiusmodi, præ noscimus. Fortunæ igitur partem in præsentia habiturus organi subordinati membra considera. Rotam primo infimam & mobilem vides, cui index cum inscriptione ASCENDENS inest, in rotula illa Signa duodecim scribuntur, per quæ duorum locorum in Zodiaco distantiæ summuntur, si index gradui iungitur illi, à quo distantiā computare vis, Altera deinde est rota, mobilis, superior priore, ostēsorem T gerens, & characterem ⊕ qui non modo fortunæ, sed etiam aliarum rerum partes representat, quamobrē instribitur INDEX PARTIVM. Hic vbi super locum illum, à quo numerans incipit, sistitur. Huius instrumenti vsus manifestus est, vt locum partis si diurnum aliquem inquiris, principio Solis gradum in Zodiaco perspicito, cui indicem ASCENDENS applica, ostensorem vero alium Lunæ loco in Zodiaco adduc. Postea indices vtrosq; inuariatos simul promoue, donec ASCENDENS index gradum Zodiaci ascendentem contingat, & index partium extemplo locum partis fortunæ indicabit. Locum partis nocturnum habere volens, indicem rotæ inferioris super locum Lunæ, superioris autem super locum Solis ponat. Deinde vtrumq; simul, salua distantia, quoad inferior ascendentem gradum in Zodiaco teneat, circum agat, sic enim superior index partis locum dat. Quamuis autem Arabes & præcipua astrologorum pars, istum partis nocturnæ modum efferāt, Ptolemæus tamen in 88 Centiloquii sectione, & presertim in libro Apotelésmatum reprobare videtur. Perpetuò enim à ☉ in ☽, nec econtrario, tam diu quàm noctu partes eligenti pergendum docet. Hanc diuersitatem admonuisse obiter volo, non in hoc, vt Arabum conatus improbem, sed quos nunq̃ non reuereor, sed ut quid Ptolemeus hoc in loco quoq; sentiat iudicaturo relinquam.

Per partē fortunæ intelligēdum ascendēs Lunæ.

Inueniēdi partem fortunæ modus.

¶Imperatorius natalis Ascendentem in 9 G 31 M ♑ habuit Gandauiano scz Horizonte, dum ☉ 14 G 34 M ♓, ☽ vero 7 G 7 M ♑ obirent. Partem fortunæ collecturus inde, rotulæ inferne indicem ad locum ☽ ducito (tempus enim est nocturnum) ab hinc ostensor T superior ☉ locum demonstrat, ambobus postea æqualiter distātes promoue (quod cōmode facies, si cera vtramuis connectas) quousq; ascendentis index gradum 9 M 31 ♑, qui est horoscopus natiuitatis, teneat. Ibi enim confestim ostensor partium fortunæ partem G scz 16 M 58 ♓ ob oculos dabit, & hoc secundum Arabes, sed Ptolemæum sequens 3 gra. 4 mi. ♏ videbis. Sed nondum videtur satis factum fortassis, nisi natiuitatem etiam diurnam cernas.

Exemplum CAROLI. Imperatoris.

¶Regem igitur Ferdinandum proponas natum sub ascendente 9 G: ♊ Medinæ Hispaniæ Hora 8 mi: 47 ante meridiem. Quo nomine à ☉ in ☽ cum parte fuerit eundum. Indicem proinde inferiorem, ascendentis nempe ad ☉ gradum, qui est 28 gra: 55 mi: ♓ siste. Superiorem vero ad ☽ locum scz gra: 1 mi: 20 ♍. Quo facto rotas vtrasq; manu leuatas circumduc, donec ascendentis index horoscopum Regis, qui est gra. 2 mi. 45 ♊ contingat. Et fortunæ partis partē ostēsor gra: scz 6 mi 35 ♏ indicabit. Paulo ante diximus triplicē esse partiū inuentionem, quarum singulas nunc ostendere tempestiuum est. Quoniam autem fortunæ pars, quæ & Lunæ dici potest, omnes alias dignitate superat, frequentioriq; reliquis omnibus in vsu sit, merito hic quoq; primum locum sibi vendicat, vt tanquàm argumentum cum cæteris partibus agendi se præbeat. Quoniam vero futurorum pars, quæ 44 Solis dicitur, prima statim omni in negotio se offert (nam si Iouis partem inuestiges, Solis pars siue futurorum præscienda venit) volo hanc etiā priorem declarare, vsumq; huius instrumenti per hanc apertiorem reddere. Futurorum itaq; pars in die sumnitur à ☽ in ☉, noctu contra, hoc autem semel intelligas volo de omnibus in vninersum partibus, vt à gradu Lunæ usq; Solis ad locum, iuxta signorum successum pergas, totidemq; insuper gradus ascendenti addas, ad horumq; finem futuri partem statuas. Hic sane modus eruendæ partis priori contrarius est totus. In priori namq; à ☉ in ☽ versus ibatur indexq; primus Solis gradui connectabatur, quod presens cum Luna facit &c̄ uelūti noctu numeratur in præsenti à ☉ contra lunam, quod in priori à Luna in Solem fieri soluīt. Reliquum ostensorum negotium & operandi munus idem cum prædictis, si modo principium an Sol an Luna sit bene custodiatur.

Exemplū Regis FERDINANDI.

Futurorū partiū inuentio.

Aliorum quoq; planetarum partes, vel partium loca in Zodiaco sic inueniuntur.

¶Pars ♄ queritur à loco eius ad partem fortunæ in die, noctu cōtra Iouis accipitur in die à parte futurorum in locum ♃, noctè contrario, & ascendenti adiicitur, hoc est enim barbare, partes proiicere.

¶Pars Martis siue audaciæ interdiu à Marte in gradum partis fortunæ, capitur nocte è conuerso, additurq; ascendenti.

¶Pars Veneris summitur in die à ⊕ in partem futurorum, noctu è contra, iungenda ascendenti.

¶Pars Mercurii interdiu à parte futurorum summitur, in partem fortunæ, noctu ex diuerso, & iungitur horoscopo.

QVOMODO DVODECIM DOMORVM, cœli partes in Zodiaco numerandæ sunt.

Primæ domus partes

Pars ascendentis seu vitæ sumitur in die á ♃ in Saturnum è regione noctu, conferturq; ascendenti, eo quod idem sit discrimen Iouis & Saturni, quod ascendentis eiusq; partis, vel quod equo spacio distant & Iupiter & ascendens (secundum ordinem signorum numerando) quo Saturnus & pars inuenta. Et hæc est generalis quædam partium omnium ratio.

Pars Hilech accipitur in die à gradu coniunctionali (si natiuitas fuerit coniunctionalis) vel à gradu præuentionali (si natiuitas fuerit præuentionalis) vsq; ad gradum ☽ & proiicitur ab ascendente.

Secundæ domus partes.

Pars substantiæ in die & nocte, à domino domus substantiæ in gradum & minutum domus substantiæ, & proiicitur ab ascendente,

Tertiæ domus partes.

Pars fratrum in die à Saturno in Iouem, nocte econuerso, & additur ascendenti.

Pars beneuolentiæ fratrum in die à ☉ in ♄, in nocte econuerso, q̄ si fuerit ♄ sub radiis, accipitur in die à Sole in ♃, in nocte econuerso, semper intellige adiectionem ad ascendentem.

Quartæ domus partes.

Pars patris in die a Sole in ♄, noctu econtra.

Pars mortis in die a Saturno in ♃, in nocte econuerso.

Pars Auorū in die a domino domus Solis in ♄, in nocte ecōtra.

Pars parentū siue cognationis in die a ♄ in ♂ in nocte econtra

Pars hereditatum, tam die q̃ nocte à Saturno in ☽.

Pars nobilitatis natiin die a gra: ☉ in gradum exaltationis suę.

Quintæ domus partes.

Pars filiorum in die a ♃ in Saturnū de nocte a ♄ in Iouem,

Pars scientiæ filii in die ac nocte a ♂ in Iouem.

Sextæ domus partes.

Pars azemene in die a Saturno in Martem, noctu econuerso,

Pars seruorꝝ in die a Mercurio ad lunam, nocte a luna in ☿.

Pars egritudinis a domino 8uæ domus ad gradum domini ascendentis & adde ad gradum octauæ domus.

Septimæ domus partes.

Pars coniugii virorum die ac nocte a Saturno in Venerem.

Pars coniugii mulierum die ac nocte a Venere in Saturnum.

Pars contentionum in die à Marte in Iouem in Nocte econuerso,

Octauæ domus partes.

Pars mortis in die ac nocte a ☽ in gra: 8 domus, & additur desu per quod ambulauerit ♄ in suo signo, & computatur ab initio signi in quo est Saturnus.

Pars planetæ interficientis in die a domino ascendentis in ☽ in nocte econuerso.

Pars anni in quo timetur nato mors vel afflictio seu impedimentū die ac nocte a ♄ in dominū domus coniunctionis vel præuentionis,

Pars carceris in die a Saturno in partē fortunæ, in nocte contra.

Nonæ domus partes.

Pars peregrinationis die ac nocte a dño domus 9 in G dom⁹ 9,

Pars itineris per aquā in die a ♄ in 15 gra: ♋ in nocte eōuerso,

Pars religionis in die a Lunæ in Mercurium, in nocte econtra,

Pars itineris in terra a dño 9 domus vsq; ad principiū 9 dom⁹.

Decimæ domus partes.

Pars regionis vel regni, & quid operis faciet natus, die ac nocte a Saturno in Lunam,

Pars regis & regni, in die a Marte in Lunam, in nocte econuerso,

Vndecimæ domus pars.

Pars amicorum die ac nocte a Luna in Mercurium.

Duodecimæ domus partes.

Pars inimicorum die ac nocte a dño domus 12 in gra. domus 12

Pars electionis regis accipitur hora electionis in die a ♃ in Saturnū, in nocte econuerso & computatur ab ascēdente reuolutiōis anni,

Pars pacis exercituum die ac nocte a Luna in Mercurium.

SEQVVNTVR NVNC MVLTIPLICES VARIARVM rerum partes, quarum in annorum mundi reuolutionibus vsus esse solet nō paruus, vnde rerū precia & annonæ conditiones iudicantur.

Pars ordei a Lunæ in Iouem	Pars oliuarum a Mercurio in ☽
Pars Lentis a Marte in Saturnū	Pars vuarum a Saturno in ♀
Pars Fabarum a Saturno in ♂	Pars Siliginis a Luna in Iouem
Pars Milli a Saturno in ♂	Pars vini a Saturno in Venerem
Pars Ceparum a Saturno in ♂	Pars Croci a Mercurio in Satur.

